

ІСТОРІЯ

— В РІДНІЙ ШКОЛІ —

НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ
ЖУРНАЛ

№ 9 (205)

ВЕРЕСЕНЬ 2018

Виходить щомісяця

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР

Тетяна ЛАДИЧЕНКО, завідувачка кафедри методики навчання суспільних дисциплін і гендерної освіти НПУ імені М. П. Драгоманова, кандидат історичних наук, професор

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Тамара БАККА, заступник головного редактора, доцент кафедри методики навчання суспільних дисциплін і гендерної освіти НПУ імені М. П. Драгоманова, кандидат педагогічних наук

Раїса ЄВТУШЕНКО, головний спеціаліст департаменту загальної середньої та дошкільної освіти МОН України

Костянтин БАХАНОВ, професор кафедри педагогіки Бердянського державного педагогічного університету, доктор педагогічних наук

Igor ВСТРОВ, проректор з навчально-методичної роботи гуманітарних факультетів НПУ імені М. П. Драгоманова, кандидат історичних наук, професор

Поліна ВЕРБИЦЬКА, в. о. завідуючої кафедри історії України, етнокомунікації Національного університету «Львівська політехніка», доктор педагогічних наук, професор

Жанна ГАВРИЛЮК, учитель історії Київської гімназії «Діалог», кандидат педагогічних наук

Igor ГИРЧИЧ, заввідділом джерелознавства Інституту української археографії та джерелознавства імені Грушевського НАН України, кандидат історичних наук, старший науковий співробітник

Олександр ДАВЛЄТОВ, професор кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин Запорізького національного університету, кандидат історичних наук

Олександр ЖЕЛІБА, доцент Ніжинського державного університету імені М. Гоголя, кандидат педагогічних наук

Ніна ЗАГРЕБЕЛЬНА, доцент кафедри методики навчання суспільних дисциплін і гендерної освіти НПУ імені М. П. Драгоманова, кандидат історичних наук

Яніна КАМБАЛОВА, доцент кафедри методики навчання суспільних дисциплін і гендерної освіти НПУ імені М. П. Драгоманова, кандидат педагогічних наук

Igor КОЛЯДА, професор кафедри методики навчання суспільних дисциплін і гендерної освіти НПУ імені М. П. Драгоманова, доктор історичних наук

Лілія КУЛІКОВА, перший проректор Херсонської державної морської академії, доктор педагогічних наук, професор

Тетяна МЕЛЕЩЕНКО, доцент кафедри методики навчання суспільних дисциплін і гендерної освіти, заступник декана факультету історичної освіти НПУ імені М. П. Драгоманова, кандидат історичних наук

Олександр СУШКО, декан факультету історичної освіти НПУ імені М. П. Драгоманова, доктор історичних наук, професор

Олександр РЕСНТ, заступник директора Інституту історії України НАНУ, член-кореспондент НАНУ, доктор історичних наук, професор

Сергій ТРОЯН, професор кафедри зовнішньої політики і дипломатії Дипломатичної академії України при МЗС України, доктор історичних наук

Федір ТУРЧЕНКО, завідувач кафедри новітньої історії України Запорізького національного університету, доктор історичних наук, професор

Igor ЩУПАК, директор Українського інституту вивчення Голокосту «Ткума», кандидат історичних наук

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНЕ ІНФОРМАЦІЙНО-ВИРОБНИЧЕ ПІДПРИЄМСТВО
ВИДАВНИЦТВО «ПЕДАГОГІЧНА ПРЕСА»

Журнал заснований у 1995 році

До січня 2012 року виходив під назвою

«Історія в школах України»

До січня 2014 року виходив під назвою

«Історія в сучасній школі»

Свідоцтво про державну реєстрацію
серія КВ № 20000-9800 Р від 25.06.2013 р.

Передплатний індекс **68833**

ЗМІСТ

МЕТОДОЛОГІЯ. НАУКА — ВЧИТЕЛЕВІ

Степан Борчук

«Заборона українства 1876 р.»:
генеза оцінок та сучасне осмислення

2

Igor Гирич

Не так тії воріженки, як «добрі люди»: діяльність української інтелігенції під німецькою окупацією

5

ПРАКТИКА. ДОСВІД

Igor Коляда

Як пов'язані історія і час
Вступ до історії, 5 клас

14

Igor Коляда, Pavlo Юрчишин

Козацько-селянські повстання у 20–30-х роках XVII ст.
Історія України, 8 клас

20

Igor Коляда

Українська держава Павла Скоропадського
Історія України, 10 клас

24

ІСТОРИЧНА ПОСТАТЬ

Євген Луняк

Гарячий Куліш
До 200-річчя видатного письменника

30

ШКОЛЬНЕ СУСПІЛЬСТВОЗНАННЯ

Олександр Кузьменко

Загальні питання співчасті у злочині

39

ІСТОРИЧНИЙ КАЛЕНДАР

Цей день в історії. Вересень

44

На с. 1 обкладинки: Картина Т. Г. Шевченка «Селянська родина» 1843 р.